

Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования

Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

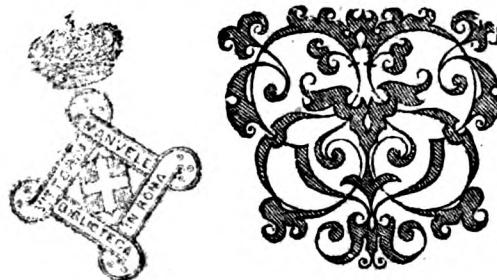
О программе

Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу <http://books.google.com>.

ORATIO CONSOLATORIA
IORDANI BRV-
NINOLANI
ITALI D.

HABITA IN ILLVSTRI
celeberrimaq; Academia Iulia. In fine sole-
mnissimarum exequiarum in obitum Illustris-
simi potentissimiq; Principis IV LII,
Ducis Brunsvicensium, Luna-
burgensium, &c.

Prima mensis Iulij Anni M. D. LXXXIX.

HELMSTADII
Excusa per Iacobum Lucium.

Llud principio (Magnificen-
tiss. Reuerendiss. excellentissimeq; Do-
mine Prorector, Doctorum magistro-
rumq; omni virtutum doctrinæq; gene-
re insignitorum Senatus amplissime, &
nobilissima, ingeniosiss. cultissimaq; stu-
diosorum corona) me maxima sollicitudine, atq; anxia
cura vexat, quod summoperc vereor, ne quis minus li-
bertatis & simplicitatis ingenii mei gnarus, hoc ipsum
leuiore iudicii lauce perpendens, in deteriorem partem
interpretetur quod homo peregrinus, ignotus, & cui
præcipius finis quo inter vos commoror, est latere: ita
me mea sponte, à nullo (qui appareat) ascitus, vel adhor-
tatus ultra vestris luctibus immisciar, & ad tragicum
veluti symposium minimè lacepsitus accedam. Subin-
dè ne audaciæ temeritatisq; synthoma atq; effectum su-
spicemini, quia post vñqueadeò eloquentissimos, & in di-
cendi facultate apprimè insignes; post auditam (in-
quam) amanissimam & dulcissimam, quantumuis lugu-
brem harmoniam, quasi pro colophone appingendo hoc
crudo indigestoq; dicendi genere stomachum veluti de-
licatioribus auribus atq; psalatis facturus, intrudar. De-
cuisset sanè post gustatos in Germanica Latiaq; facūdia
torrentes, è quorum pollutis ingenii fonte aurea illa
fluente manare vberime audiuitis, & quorum pectora
facile Charitum esse triclinia iudicarem, vt ex Italia no-
bis aliquis Tullius resurrexisset, qui (oportunè siue sit,
sive importunè) tantæ funebri orator accederet sole-
mnitati, vt ad ipsos eloquii patres in Italia, Græcia, &
AEgypto defunctos, & in hac Academia viventes ad-
uentasie me videtis hominem à lepidæ orationis studio
prosuls alienum, hoc hyspido, insuaui, iejuno, illepiidoq;

A 2

Digitized by Google

stylo balbutientem: à quo querere videmini unde prodam? quid noui adferam? quas agam partes? Horum si excusationem, causam, principium atq; finem audire cupiatis (rogo) attendite.

Vt à capite propositum ipsum adoriar (auditores celeberrimi) non casu, sed prouidentia quadam factum esse censeo; vt nescio quo vento, seu tempestate ad regionem hanc, hisce compulsus fuerim diebus, quib. funderi celitudinis eminentissimi, potentissimi, famosissimiq; vestri principis interesse. Vidi vniuersos ciuitatis humanæ gradus lugubri habitu, luctuoso vultu, languido incessu, inclinati demissiq; animi signis aggravatos, heroas principes, comites, barones, generosos, nobiles, senatores, ciues, plebeos. Inde artes omnes, & celebres facultates, atq; virtutes Religionem, Ius diuinum, Theologiam, Ciuiles leges, Medicinam Poesin, Orationiam facultatem, & alias quæ ad ingenii culturam, & conuersationis humanæ perfectionem plurimam conferre creduntur: quas omnes atq; singulas earum productor, enutritor, promotor, atq; defensor illustrissimus, & in tota Europa (cultissima mundi parte) nominatissimus Princeps ille Iulius in coelum auocatus, sua dulcissima desiderabilissimaq; praesentia viduatas reliquerat. Hic nihil ab humano alienum vidisse statu potui vel audiisse. Quinimò illam quoq; notaui generationis istius mirabilem, & suprà exterorum fidem insignem erga proprium Principem atque Dominum, cultum, obseruantiam, obsequentissimiique affectus notas. Cuius officii grauissimas rationes non solum exultiorum generationum & populorum antiqua consuetudine; verum quoque diuino quodam approbante antiquæ religionis ritu atque sanctione, per doctissimos Theologos,

gos, & Hystoricos, ex vtroq; testamento confirmatas au-
diui. Mirum vt omnes fœliciter, proq; neruorum suo-
rum virili, accuratissimè in sui munera obeundi studio
fese gesserint. Tunc nescio an ego mecum metipse cōside-
rans, dixi, an aliquis peregrinus spiritus intimiorib. au-
tribus meis insuffravit. Viden, ô Itale aduena, vt ex o-
mni genere eorum, de quibus optimus Princeps benc-
meritus est, pro parte solemnitatis, extræmi, atq; possi-
bilis officii, quod eidem præstare tenetur, vltimum pro-
prialium virium exprimunt, & effundunt? Tu quid
somnia? quid ociaris? quid torpes? quid moraris, ne
statum quoq; tuum tu ipse consideres, & illud animo ad-
uertas, quam tibi nullo alio minus conueniat munus il-
lud obire, quod certè omni ratione à te inter præcipuos
exigitur; vt potè quidquid ab aliis præstitum esse vides,
atq; præstandum? Peregrinus sum (inquis) & extra-
neus. Quid ita Nolane? Imò hac potissimum ratione
gerendum tuum requiritur hīc ab omni lege negocium
quod extraneus, quod peregrinus es, & quod ad nullum
ordinem spectas, nulla pars. An ignoras tantum fuisse
generosissimæ & superhumanæ humanitatis illustrissimi
Principis Iulii inter virtutes alias splendorem; vt doce-
uerit, ordinauerit, & sanciuierit quo in Iulia Academia
non solum non haberentur, sed neq; essent peregrini &
extranei, ij quorum possibilis est honesta conuersatio,
quorum professio vel studium circa Musas, & optimas
disciplinas versaretur? An non summoperè cauit, ne
vita bona ars, atq; scientia, quæ humano generi vslu esse
possit, quæq; ad diuinam cognitionem; atq; cultu gradus
esset, vel ab illa saltem non alienaret, hoc in loco non se-
ciuem, patritiam, & domesticam agnosceret; vbi nil a-
liud peregrinum, & extraneum intelligi voluit (quod

etiam longissime abesse & exulare percipiuit) quam turpe
ignorantiam, feram barbariem, atq; cyclopicam illam
inhospitalitatem: quod taxit Deus, ut illi plenius perpe-
tuò pro voto sucedat, ac visquam Gætica illa toruitas
loco gravitatis, & oscitantis ignorantiae species sub titu-
lo doctrinæ venditetur. In mentem ergo in mentem
(Itale) reuocato te à tua patria honestis tuis rationibus,
atq; studiis pro veritate exulet, hic ciuem. Ibi gulæ &
voracitati lupi Romani expositum, hic liberum. Ibi su-
perstitioso insanissimoque cultui adstrictum, hic ad re-
formatiores ritus adhortatum. Illic tyrannorum vio-
lentia mortuum, hic optimi Principis amænitate, atque
iustitia viuum, & quatenus te capacem efficis & ostendis,
officiis etiam, & honoribus, saltē pro eiusdem votis &
intentione, cumulatum. Musæ enim illæ ordine naturæ,
iure gentium, ciuilibusq; legibus non immerito liberæ,
quæ in Italia & Hispania vilium præbiterorum pedibus
conculcantur, in Gallia discrimina extræma ciuili bello
patiuntur, crebris in Belgia concutuntur fluctibus, &
in quibusdam Germaniaæ regionibus infelicissime tor-
pent: hic solidantur, eriguntur, tranquillissimè degunt,
atq; cùm suis studiosis optimè pro principis arbitrio yi-
geleunt. Illi ergo tu tanquam ruto vero principi, suscep-
tori, atq; fautori gratitudinis officia debes, sub quo non
exul, non coactus, non formidinis infernalis expunctus,
atq; confossus aculeis, sed ciuis, liber, atq; securus viuis.
Perage igitur per agas alacri, & maiori qua potes dili-
gentia, atq; efficacia quod tibi munus incumbit: hoc e-
nimiæ nota, si prætermiseris, peregrinæ peregrino tibi
Musæ iniungunt: ut hic suo omnia nomine, in funebri
saltē erga charissimum Principem obsequio, si non
qua-

quantum pro ipsis atq; pro ipso debes , saltē quantum
per te potes exequare. Illud enim tibi certissimē per-
suadeas volunt: ut quodcunq; & quantumcunq; futu-
rum est officium tuum, & bono animi profectum affectū.
gratissimū ab immortali illo diuinoq; magnamini Prin-
cipis Genio excipiendum, ubi viderit , atq; compertum
habuerit suum votum, ingenium, atq; suffragium ita ab
externis gratum accipi, quemadmodum à celitudine
sua gratiissime est illis & omnibus aliis oblatum atque
concessum. Ex hisce clarius (doctissimi auditores) con-
iicere potestis, unde non solum motus, sed etiam impul-
sus, atq; coactus peregrinus ego pro mea parte, me met
non uti partem, sed veluti quoddam extrinsecus adiici-
endum apposui.

Quod subinde reuerā vrget, & de meo humillimo &
incultissimo dicendi genere non immerito inculcatur,
quia præviis adeo discriissimus Rhetoribus atq; Orato-
ribus ingenio tardissimus, doctrina tenuis, & lingua vtero
me crassissimus offeram, ne vos (rogō) grauius afficiat
auditores: ne (inquam) temeritati, arrogantiæ, atq; ani-
mi insolentiae adscribat. Neq; enim ad tantum stulti-
tiae sum adactus, ut ipsum quod verum est ignorē: nem-
pe à me nihil non modò melius, vel æquale, sed ne qui-
dem simile vestris candidissimis luculentissimisq; Musis
adduci posse, ac ideo meas ineptias illarum culturæ atq;
splendori velut admiscere consortesue facere non sum
ausus. Quippe etiam facile videre potestis, vt nunc ad
sepulcrum diuini Daphnidis istius, quemadmodum o-
lim etiam ad illum de quo Mantuanus Poeta meminit
TARDI VENERE BVBVLCL. Itaq; postquam seros
ordines, ritus, ceremonias, pietatis finalisq; ministerij
actus

etiam longissime abesse & exulare percupiuit) quam turpe
ignorantiam, feram barbariem, atq; cyclopicam illam
inhospitalitatem: quod faxit Deus, ut illi plenius perpe-
tuò pro voto succedat, ac vsquam Gæticā illa toruitas
loco gravitatis, & oscitantis ignorantiae species sub titu-
lo doctrinæ venditetur. In mentem ergo in mentem
(Itale) reuocato te à tua patria honestis tuis rationibus,
atq; studiis pro veritate exulem, hic ciuem. Ibi gulæ &
voracitati lupi Romani expositum, hic liberum. Ibi su-
persticiose insanissimoque cultui adstrictum, hic ad re-
formatiores ritus adhortatum. Illic tyrannorum vio-
lentia mortuum, hic optimi Principis amænitate, atque
iustitia viuum, & quatenus te capacem efficis & ostendis,
officiis etiam, & honoribus, saltē pro eiusdem votis &
intentione, cumulatum. Musæ enim illæ ordine naturæ,
iure gentium, ciuilibusq; legibus non immerito liberæ,
quæ in Italia & Hispania vilium præbiterorum pedibus
concultantur, in Gallia discrimina extræma ciuili bello
patiuntur, crebris in Belgia concutiuntur fluctibus, &
in quibusdam Germaniæ regionibus infœclicissime tor-
pent: hic solidantur, eriguntur, tranquillissimè degunt,
atq; omnia suis studiosis optimè pro principis arbitrio vi-
geant. Illi ergo tu tanquam tuo vero principi, suscep-
ptori, atq; fautori gratitudinis officia debes, sub quo non
exul, non coactus, non formidinis infernalis expunctus,
atq; confossus aculeis, sed ciuils, liber, atq; securus viuis.
Perage igitur peragas alacri, & maiori qua potes dili-
gentia, atq; efficacia quodribi munus incumbit: hoc e-
nīm sub gravissimæ turpissimæq; (pro ingratitudine) in-
famiae nota, si prætermiseris, peregrinæ peregrino tibi
Musæ iniungunt: ut hic suo omnium nomine, in funebri
saltē erga charissimum Principem obsequio, si non
quan-

quantum pro ipsis atq; pro ipso debes , saltem quantum per te potes exequare. Illud enim tibi certissimè persuadeas volant: ut quodcunq; & quantumcunq; futurum est officium tuum,& bono animi profectum affectu, gratissimū ab immortali illo diuinoq; magnamini Principis Genio excipiendum, vbi viderit , atq; compertum habuerit suum votum, ingenium, atq; suffragium ita ab externis gratum accipi, quemadmodum à celsitudine sua gratiissime est illis & omnibus aliis oblatum atque concessum. Ex hisce clarius (doctissimi auditores) concicere potestis, unde non solum motus, sed etiam impulsus, atq; coactus peregrinus ego pro mea parte , me met non vti partem, sed veluti quoddam extrinsecus adiiciendum apposui.

Quod subinde reuera vrget, & de meo humillimo & incultissimo dicendi genere non immerito inculcatur, quia præuis adeo disertissimus Rhetoribus atq; Oratoribus ingenio tardissimus, doctrina tenuis, & lingua vtero me crassissimus osterat, ne vos (rogo) grauius afficiat auditores: ne (inquam) temeritati, arrogantiae, atq; animi insolentiae adscribatis. Neq; enim ad tantum stultiæ sum adactus, ut ipsum quod verum est ignoré: nempe à me nihil non modò melius, vel æquale, sed ne quidem simile vestris candidissimis luculentissimisq; Musis adduci posse, ac ideo meas ineptias illarum culturæ atq; splendori velut admiscere consortesue facere non sum aulus. Quippe etiam facile videre potestis, vt nunc ad sepulcrum divini Daphnidis istius, quemadmodum olim etiam ad illum de quo Mantuanus Poeta meminit.
TARDI VENERE BVBVLCL. Itaq; postquam suos ordines, ritus, ceremonias, pietatis finalisq; ministerij actus

actus edidere louii currus , Iunonii spiritus , Phœbæ
lampades, Palladiæ musæ, facundi Mercurii, Charites a-
mænissime, cœlestia nempe numina : permittite (quæso
uos) permittere accessum patere , & aduentare ultimos
seorū, atq; solos, è montibus, syluis, de fertisque cam-
pis, acrestes, villosoſ, & hispidos, Faunos, Syluanos atque
Satyros cum eorum qualibuscunq; lingua, idiomate, at-
que (ex sincero cordis affectu) ceremoniis; vbi non se pro
rei maiestate atq; dignitate , sed pro sui muneris gratiæ;
animi officio, atq; cultu adesse protestantur. Siquidem
non soli cœlo, sed & terra omniparenti; non magnis diis
modo, sed etiam ex omni genere sacratis bonisq; laribus,
heroibus; non solum domesticis, ciuibus, & yrbanis; ve-
rum quoq; extraneis, peregrinis, & barbaris, tantus illu-
strissimi Iulii splendor illuxisse potuit. Ego igitur qui
Musarum (si quis alias) amantissimus, pro quibus patriā,
domum, facultates, honores, & quiduis aliud extra ipsas
amabile, appetibile, atque desiderabile, contempsi, di-
misi, perdidì, nunc non eas verè, & ex puro pectori ama-
re dici possem, si illustrissimum Principem, tantum ta-
lemq; ipsorum patronum, tutorem, & defensorem, non
colerem, & ab extremo hoc effectu quod mortali parti
solet atque debet consecrari, desidiosus absisterem & ab-
stinerem. Non desint ergo etiam peregrino, si domesti-
co officio musæ compleuere. Si cœlestibus sydereisq;
cultibus apparuere, compareat etiam campestribus hisce
atque rusticaniſ. Magna enim & parua fecit Deus , & ab
omnibus iuxta propriam facultatem atq; captum, primi-
tias, atq; decimas cultus exigit & honoris. Adsumus
ergo nocturno, & velut extraordinarii temporis accessu
Satyri, Fauni, Syluani, quamuis lacrimas nullas & luctus
nullos

ebet
es a-
uero
imos
cam-
tque
e, at-
e pro
atiq;
idem
s diis-
ibus,
s; ve-
s illa-
ir qui
atria,
ipsas
si, di-
ama-
m ta-
, non
parti
& ab-
desti-
cisq;
hisce
& ab
rimi-
imus
cessu
ictus
ullos

nallos supra funere nobilissimo emittimur, & exprimimus. Si enim lacrimæ super tumulo tuo requiruntur, & illas quibus insperganeur. sacratissimi cineres tui sitiunt (ð Principum optime) non defuere tibi, quas non paucas, non pictas, non fictas, non theatricas, non hypocriticas, qualibus tyrannorum corpora etiam abluntur: sed sacratissimi amoris igne excusas profuderunt oculi illustissimi Principis primogeniti, ac successoris tui Henrici Iulii aliorumq; illustrissimorum liberorum, heroinæ conjugis, consanguineorum, affiniumq; herorum, domesticæ generositatis, nobilissimæ curiæ, ministrorum, populum, ipsius denique cœli, quod ab eo tempore quo animam superis reddidisti, & magnis immortalibusq; heroinibus aggregatus es, ad hunc usq; ultimum funeralium honorum terminū & ultra, lacrymas suas lacrymis populorum tuorum admiserit. Quid enim (per Deum immortalis) credere possumus ab illa eadem die intempestivas, & extraordinarias istas pluuias, ventos, & tonitrua, præter lacrymas, suspiria, & querelas quibus concelebrando tuum funus singuli quique dies non intermissis vicibus obtulere? Sic ergo potius modum lacrymis vestris (si quid possumus) posituri, rusticorum numinum personæ sine lacrymis adsumus, & ad celsitudinem tumuli huius adducimus Sabæorum aromatum fumos, spargimusq; flores, rosas, violas, frondes, suaveolentia naturæ materis dona, etenim hæc consueta grataq; sunt sepulcro. Hæc sunt quæ nostræ campestres montanæq; deæ Nymphæ, Naiades, Dryades, Hamadriades, & Napæ nostræ per manus cumulatissimè in amoris, cultus, & obseruantia signum offerenda tradere, priusquam ipsis à multitudini abhorrentibus concursu, secretior accedendi, & conueniendi tempus offeratur; vt

muneribus hisce addant pro coronando sepulcro earum manibus contextas corollas, non quidem ex tristi taxo, vel cypresso: has enim tanto heroi immortali minus convenientes existimant, quem non obiisse, sed a vobis abiisse credere debetis; at verò coronas, atq; thiaras ex floridis roremarino, myrtho, hedera, pampino, palma, oliua, atq; lauro, typis Prudentiæ, Sapientiæ, Fidei, Patientiæ, Victoriæ, Pacis, atq; Tryumphi.

Moxq; illud vobis earum nomine significatum esse volumus, quemadmodum quas pro actu effectuq; pietatis lacrymas effudistis, improbare non possunt illas, quibus coelum ipsum non solum ad stipulatorem, sed & consortem atq; comitem habuistis. Cæterum ne lacrymæ alicuius desperationis effusiorisq; tristitiae locum admittant, néue superflui extraq; legem positi meroris signa à prudentibus oculis atq; vultibus exprimi videantur; illud menti omniū obiectum esse volunt, vt peractis hisce funeralium solemnitatum muneribus, cumpia fœlicissimaq; illustrissimi Ducis Iulii recordatione tranquillo vniuersi degamus animo; neque enim turbido illi merori porta villa pateat oportet, quando intelligentiæ oculis illud aduertatur, nempè sicitrà perfunctos actus campus ploratui vllus vacare debeat; eum ipsum contingat vt ad vnam de tribus causis referamus, Aut ad illustrissimi Ducis Iulii personā, Aut ad ducatus amplissimi incommodum, Aut ad tuum tandem (Academia Iulia) detrimentum.

Verum (O doctissimi, O sapientissimi auditores) qui nam ex prima causa locus esse queat, vbi Princeps optimus omnia summa cum benedictione, coeliq; singulari fauore perfunetus, pleno fuso, è manibus Fortutæ euficit atque Parcarum? Ab hac videlicet lacrymarum valle, ad

le, ad beatitudinis monte illam; ex hac infernali Aegypto, ad coelestem illam Hierusalem; de cæca tenebrarum abyssu, ad lucis inaccessibilis plenitudinem; à torrente calamitatum, ad consolationis immensæ flumina; à carcere temporis, in amplissimum æternitatis sinum; De vicissitudinali, velutiq; momentaneo principatu, ad illius æterni regni / cuius heredem illum constituit optimus maximus) adeptionem euolauit? Postquam ergo ob eiusdem absentiam debitas lacrymas profundistis, (eas enim patitur, atque ordinat naturalis & humana quædam sanguinis lex) iam apud vos illius fœlicissimo statu coram oculis exposito, merori nullus amplius locus est: Quis enim iure plorabit pro parente, amico, beneficōve domino quando ille peracta vitæ huius molestissima nauigatione, cum propriorum laborum mercede, præmio, atque corona portum salutis attingit, atq; quietis?

Num verò (quod secundo statuebatur loco) pro populis vniuersis qui sub illius ducatu & gubernatione vigebant, aliqua sit ratione dolendum, hoc nobis ipsiusque omnibus maturius considerandum relinquo. An non illustrissimus atq; prouidissimus dux diu antè cauit, ne ob istam causam subditis amantissimis suis aliqua pro ipsius absentia tristitia accederet? An non euidentissime constat, quam luculenter diuina potentia atq; miseratione illi usque in finem adstiterit, quem sicut olim à millibus inuidiæ, malignitatis, & fortunæ insultibus liberavit, sicut ipsum in celsitudinib; huius gradum eutexit; ut eum in eodem aliquandiu fœliciter conseruauit: ita etiam effecit, ut peracto huius vitæ cursu, instanteq; eiusdem emigratione, posset populis suis celsitudinē priogenici, & successoris sui Illustriss. Henrici Iulii tanto

animi splendore, prudentia, fortitudine, doctrina, atque magnanimitate præditam & patrem patriæ loco suo optimè meritum committere: cuius eminentissimæ virtutis fulgorem post Halberstadensis æpiscopatus, huius illustris Academiæ rectoratus, & aliorum titulorum administrationes quas illustissimo Duce parente superstite adolefcens summa cum laude, & omnium satisfactio- ne exercuit; nunc certè firmata ætate vltro, atque vltro, amplius atque amplius cum latiore amplioreq; dominio atq; moderatione tanto magis illustrabitur, eniteſcet, propagabatur. Ut certè videre possitis illud illustriss. Ducis Iulii prudentissimo studio esse factum; ut pluribus post ipsius funera seculis, eius yobiscum præsentiam melius, atque melius agnoscatis.

Prætereo recensere quanta diligentia in populusorum suorum utilitatem, vsum, fauorem, atque gratiam illustrissimos liberos suos curarit educandos. Illud unum tantum mihi è memoria nulla ætas & oblioio delebit, quod hisce meis oculis videre, & auribus hisce audire licuit heroas pueros binos principes filios sini & educationi vestræ commissos, certisq; temporibus arctissimo adstrictos examini, à communibus nuptiis, baccanalibus, & compotationibus proſsus alienos & aueros, quemadmodum neq; studio feritatis intentos post carnificinam fugacium leporum, atq; ceruorum nemo vnamquam aspergit, sed tantum scolasticis & Ecclesiasticis iugis frequentia conuenatibus interesse. Et maximè illud memoria seculorum (quod volo dicere) dignum; quam magnificè, animosè, & (non minus quam ætas pateretur) doctè in theses sub magno Iurisconsulto Borcholtio disputatas ambos propositis grauibus argumentis opposuisse nouimus. Ut (bone Deus) tunc mihi pro multiplici af- fectu

1, atque
luso-
ꝝ vir-
huius
1 ad-
ſti-
tio-
ro,
io
;

ſecū pectus ſubſultabat? Ut mirē deſiderabam illuc
pro exemplō vniuersos Europæ principes, & principum
filios interkuſte? O quam certe plerosq; ex hiſce pu-
duiſſet iſpis pro adultiores stupiditate silentibus, & in
auribꝫ totum ingenium habentibus, teneblos pro iisde
pueros ſapere, loqui, audiri. Ut didiciffent quemadmo-
dum non imper, ita etiam noſtra hac ætate omnium in-
ſocliciſſima non vbiq; commune atque proprium princi-
pibus eſt alieno tantum ingenio, iudicio, lingua ſapere,
consultare, loqui?

Non minori cura atque ſedulitate pleniflma fama &
evidētia eſt educatam eſſe primogenitæ indolis illu-
ſtrissimi Principis Henrici Iulii celiſtitudinem, quæ ir-
cremente capiente ætate, diu ante præmaturum nœcta
iudicium, linguarum omnium, doctrinarum, atq; virtutum
(quantum ceterisq; optimo principi atque mode-
ratori opus eſt) culmen attigisse potuit. Qui nam igi-
tor (ſi mentis oculos in altum efferatis) ex dicta cauſa
mœſtitiam populis vllam enasci poſſe videbitis? Vbi
ſocliciſſimus inter Heroas collatus ille animus coelum
tenens, conuersisq; in terram oculis videat ex una parte
In Duce Illuſtrissimo Henrico Iulio tum mirum in eius
exequiis celebrandis gratitudinis, & amoris iudicium;
tum etiam pro populis gubernandis illas in multis prin-
cipum deſideratissimas animi, mentis, atque corporis
virtutes eximias: ex altera vero parte (pro coeleſti gratia,
diuinoq; illi adiſtente fauore) ſub tanto, taliq; duce. o-
mnia ut reliquit, pacata, tranquilla, incoolumiſq; ſtatu, ut
potè propter reformatiorem religionem, iuſtiā, be-
nevolentiā, atque gratitudinem, popolorum tanquam
fortiſſimiſ vīculis obſtrictorum firmiſſimum obſe-
quium?

Num tua tandem cauſſa dolere debeas , & quali rea-
tione erga Illustrissimum fundatorem tuum hoc tempo-
re affecta esse debeas (Academia amplissima) non meis
sed ipsius verbis, immo factis recensebo. Iplam igit-
tur beatissimam celsitudinem præsentem coram agno-
ſce, & iis quibus te alloqui conſueuit voce , vultu, atque
affectu, animi tui intima pulsantem audito.

Iulius ille Cæſar ad cuius celum fortunæ gradum su-
perattingere non potui (quia per vim patriæ visceribus
illatam , atque crudelem illam tyrannidem numquam
voluissem neque vellem) cuius tamen animum & illu-
ſtres virtutes exæquare studui, & (si pro moribus patriis
possibile esſet) ſuperare; vt illi aliqua propria ratione &
facto comparari poſſem , cui proprionomine & atauo-
rum regum ſplendore compar eram : totum attamen, &
fortalle amplius à ſuperis feciſſe ceneſor. NIHIL E-
NIM PRAETER MISIT QVI QVANTVM
POTVIT EFFECIT. Ille cum è Pharii tyranni
manibus, non ſine mirabili diuino fauore , mediante
propriæ fedulitatis, atque ſolertiæ virtutę elaberetur;
quando de extremo vitæ ſuæ discriminē agebatur, in il-
la propè desperata, imo verè desperatissima cura , non
magis ſui recordatus eſt, quam Muſarum ſuarum, libello-
rum ſuorum.

*Molis in exiguo ſpacio ſtipantibus armis
Dux Latius tota ſubito formidine belli
Cingitur, hinc denea praetexunt littora classes,
A tergo inſultant pedites; via nulla ſalutis;
Non fugā, non virtus, iux ſpes queq; mortis boneſta:
Capens forte loci pendet dubium ne timeret,
Optaretur morte: prohibent fata. Ipsiſ ſalutis
Oſtendit Fortuna viam; Tunc puppe relicta*

Proſi-

*Proflit in ponsnam; Siccos fert lana libellor,
Dextra fecat fractus; Tandemq; ille suis amico
Excipitur planus clamantis ad acerba turba.*

Ita & tuus Iulius (Iulia) in omni casuum extremitate quos multos subiisse potui, salutem tuam (propter eas quas quantum potui colui Musas) cum salute mea cōposui. Te (vt scias) à primis ætatis meæ annis meditatus sum atque dilexi: cum aduersum me vndiq; vastissimi maris huius, atq; turbulenti sæculi fluctus effervescerent, & æstuarient, cum ex omni latere procellæ nequissimæ illius religionis, & violentæ tyrânidis Tyberinæ bestiæ fluctuantē propulsaré; vt ab ipso materno sinu, paternis vlnis, & totius natalis domus amore & gratia diuulsum, expositumq; inuidiæ, liuori, & maledictis sibilantium serpentum, canum latratibus, sannis aprorum spumantibus, rugitibus, dentibus, & vnguis leonum, acerrimè maligna fortuna concuteret. Hisce inquam afflignantibus, cum ex omni latere circumdatus essem, & cominus mortem minitantibus, & intentantibus vallatus premeret, & vix in mortis honestæ spem oculos fororum præsbyterorum sententia adactus: tunc cum velut unica pro meæ virtutis suffragio, naufragii tabella superefset, te tamquam dīmidium animæ meæ, sub vexillo religionis, pietatis, & doctrine (quæ pro parte luminis à cœlo mihi irradientis optima videbatur) hæ manu constātissimè sustinui, ne ab vndis peruersitatis non solum mergereris, sed ne vel saltum contaminareris. Dextram mihi tantum (adhuc fauori, & saluti tuæ intentam) quæ reliquos labores susciperet, pro scopulis euitandis, fluctibus superandis, & vt ad tutum portum mei tuiq; communia viscera perducerem, reliqui. Itaq; è duabus manibus altera tota tuæ, altera verò partim tuæ, partim meæ viræ

vitę administrabat. Hac ergo dextera in agone positus ni-
miū asperas atq; longas calamitates (in seculi nempē hu-
ijs pelag, immissus) subiui, peruersi, repulsi, oppugnaui,
expugnaui, calcaui, superaui; tandemque me auitissimo
coelestis curiæ plausu exceptum video; teq; in optimo
portu collocatam relinquo, immo habeo.

Memento ergo tui Iulii, mea Iulia, quam velut v-
num è meis liberis à coelis aspicio, cui ideò nomē meum
indidi & communicaui, vt mei amoris pignus perpetuò
in tuo corde conserviceret. Ego te animo meorum libe-
rorum insculpsi; quorum vt amor erga te esset indelebi-
lis, eisdē tibi educados tradidi: vt cum lacte religionis,
pietatis, doctrinæ è tui pectoris vberib. exsucto, amorem
tui in visceribus propriæ substantiæ iniectum concipe-
rent; quo te tandem tamquā propria viscera diligenter,
proindeq; ipsi te vicissim adultiores alerent, regerent,
promouerent, & tutarentur. mea Iulia. Te ego Iuliama
appello, quæ antequam appareres in cultu lapidum, fun-
damentorum, parietum, columnarum, et ceteris; istius sensi-
bilis me nascente nata, me lactente enutrita, me adolen-
te adulta, me fugiente fugiens, salua me saluo. Ut verò eo
tempore Iulia nata quo Iulius natus, & cum Iulio viuēte
Iulia viuens, optime caui ne & esset defuncto Iulio de-
functa. Viuit tibi Iulius, viuit tibi. Caro de carne mea,
sanguis de meo sanguine, (in quo & per quē adhuc viuo,
& viuam tecum) primogenitus meus Henricus Iulius,
spiritu nihilominus heroico, & Dei beneficiis exorna-
tus, sicut diuino tibi munere me viuente Rector astitit:
ita etiam multiplici plenioriq; graria atq; suffragiorum
officio, nūc ille te ex toto è manibus meis suscipiet cha-
rissimam. Siquidem vt meum nomen, ita & vultum, &
animam in te meum contemplabitur, & agnosceret. Ille te amplius.

us ni-
è hu-
nau, i-
lmo
timo

ut v-
ieum
etuo
liber-
lebi-
onis,
rem
cipe-
ent,
ent,
liam
fun-
ens-
len-
ò eo
rere
de-
rea,
uo,
us,
na-
rit:

amplius atque amplius sivebit, augabit, ditarbit, exalta-
bit, atque defendet; Vale ergo (mea Julia) vale, æter-
num vale; & hoc vnum tibi quantum præcipere possum,
præcipio; teque quantum rogare possum rogo. M E
AMA. & si me vicissim quo ego te complexus sum amo-
re prosequeris, quos amavi anima, quos recepissem recipe,
quos honorassem honorata, protege quos protexissem.

O beatissime herquam, principum sapientissime
ducum celeberrime, en vbi erat cor tuum, spiritus tuus,
animus tuus, en vbi totum, en vbi tantum studium;
Non antiquorum more templum idolorum crexisti,
Non aras immundis dæmonibus, atque myslanthropis
spiritibus consecrasti, Non coenum seu coenobium, vel
dormitorium monachorum (glarium nempe desiderios
rum nidum) fabricasti. Non superfluis multa arcium
propugnacula expensis, passimq; munitissima architecta
quibus violentum populis rebellaturis frenum immit-
teres extruxisti. Illud enim (ducum sapientissime) co-
gnouisti, quam vires huiusmodi non minus possint con-
tra Principem, quam pro Principe comparari, quibus
paratis non solum contingat tyrannei illorum cauſa,
sed etiam adeoq; magis ab illis sibi metuere. Optimè
considerasti populos pace, prudentia, longanimitate,
benignitate, atque iustitia maxime detineri, & in æter-
num sub eodem regimine conseruari. Talibus compe-
dibus, manicis, iugis, muris, propugnaculis, vallis, atque
turribus imperasti, regnasti, regnas adhuc & imperas.
Sic hostes tuos sola animi prudentia & induicti spiritus

ohintā in vno Musarum cultū sic esse corapsidens latet
hanc tuam, nōthen tuam; & affectū tuum. Musis confes-
cristi.

At nunc quid tibi vicissim protanto manere. Musae.
Ipsæ tibi in æternitatis templo statuam auream erexere,
cuius dexteræ ensem cum lancibus Astræa porrexit &
applicuit. Leuæ Minerua sapientia & legis libritus &
cessit apertum. Pallas pectori fortitudinis atq; mag-
nanimitatis thoraceum adiecit. Capiti corona pruden-
tia; atque consilii, quam tibi magnus Apollo pertexuit,
est innata. Sub pedibus innuinerorum variorumque
monstrorum simulacra videre licet inuidiae frandis, Iræ,
Gulae, Impietatis, Superstitionis, Ignorantiae, Oculi, Lukus,
Decadentis, Avariciae, Tyrannidis, Violentie, allorum-
que malum. Ibi circum ex caudidissimo solidoque ar-
gento proprias singulæ statuas appoluere. Vbi Olio
præteritarum rerum memoriati ante oculos praesentis
æterniq; saeculi reuocans, rerum gestarum tuarum glo-
riam decantat. Melpomene tragica gravitate insignis,
funebres augustinissimasq; pompas, quibus homines, dii,
celi & elementa felicissimam exitum tuum devo-
runt. Comica Thalia lepidis, blandisq; iocis conga-
dens, iis qui olim temerè tuis heroicis consiliis & facino-
rib; sele opposuerunt, vel etiā nuac liuore insano ægo-
tantes akissimis laudibus tuis detrahere contenderent,
in Aenea tabella inscriptis hisce carminibus insuleat. In
actu En super ustra matens sannas contemnit orbes, in ardore
angustiæ Materiam nostram liquidat iocis. Facit ut deinde
Calliope heroicis carminibus rudos, atque horumq; regum
gestus decantante:

Torpido affectus cybæ a manu, imparat, auget:
Plectra gerens Erato saltat pede carmine, sinuosa in uulnere
Signat cuncta manu loquitur Polyhymnia gestu.

Vranie

Vranie in celsis mundani templi laqueariis, solido
auro, atque hiacintho vtriusque hemisphaerii coelestis,
imagines vniuersas viuo proprioq; colore expressas cō-
tinentib; nomen illustrissimum tuum circa Erigones
fulgentem spicam coelatum ostendit.

Ibi ad septentrionales imagines oculis intendentibus aspicere primo licebit. Helicem, Cynosuram, Draconem, Bootem, Coronam Ariadnæ, Herculem, AEsculapium seu Serpentaurum, Lyram, Cycnum, Aquilam, Sagittam, Delphinem quorum singulæ singulas virtutes tuas insinuant, propriisq; notis describere intelliguntur. Delphin philanthropiam & humanitatem, Thesalica sagitta post maturum consilium felicem in peragendo celeritatem. Aquila amplioris dominii dignitatem, Cycnus puritatem, Lyra suavitatem, AEsculapius prudentiam, Hercules fortitudinem, Corona maiestatem, Bootes custodiam & Vigilantiam, Cynosura sublimitatem atque firmitatem, Elice inocciduum illustrissimæ serenissimæq; prosopæ tuae splendorem.

Secundo in formas illas quæ magis inter Tropicum Boreum & cingulum primi mobilis incumbunt perspiciende veniant Falx adamantina seu ensis incurvus, Caput Algolis seu Medusa, Capra cum hædis, Crines Bezenices, Delthoto seu Triangulus, Auriga seu Erichonius, Perseus, Andromeda, Cassiopea, Cepheus, Equiculus, Pegasus seu Bellerophontis equus. Vbi Pegasus alatus fuseq; per æthera cursum explicás, famam tua vniuersum orbem peruaderem designat, Equiculus Libertatem. Cephens (qui & Cheicus id est inflammatus.)

tatem, quibus ita cui affectus atque opera deuincieban-
tur: ut nihil præter diuinam & naturalem moralemque
iusticiam tibi licere arbitrarietis, neque committeretis.
Perseus triumphator strenua sedulitatis; atq; illaborata
virtutis tuae index & testis est. Crinis Berenicis facilita-
tem & ornamentum aperit. Auriga Etichtonius, qui
carmine quercus ad traxisse fertur, natuum eloquium
& gratiam, qua durissimas gentes in proprium obsequiu-
emollisti. Triangulus, virtutum ternarium, Pruden-
tiam qua negocia omnia es adorsus, Strenuitatem qua ea-
dem perfecisti, & eam qua facta defendisti Virilitatem.
Capra cum hædis (ex vi syderali) sollicitudinem, dignio-
rumq; rerum curam. Caput illud Gorgonis recisus,
cui pro crinibus venenosissimi angues implantantur,
monstrum illud peruersissime Tyranhidis Papalis, cui
supra capillorum numerum adstant & admixtrant vi-
niuersæ contra Deum, naturam, & homines blasphemæ
linguae, quæq; pessimo ignorantiae, & nequitæ veneno
mundum inficiunt, quod à regionibus istis tua virtute
detruncatum, & avulsum experimur. Gladius ille ada-
mantinus monstri cæde rubens, mentis invictæ constan-
tiæ, qua horrendissimam illam feram consecisti.

Tertio orbis obliqui sydera respicientibus occur-
nunt Pisces isti Dionei, Phrygius Ephebus Ganimedes
quem Aquarium appellant, Hispida species AEgoce-
rotis seu Capricorni. Chiron centaurus, Scorpius, Li-
bra, Astrea virgo, Leo, Cancer, Geminorum Castoris &
Pollucis simulacrum, Taurus, Aries. Vbi Aries aura-
to vellerè effulgens, notat aureum & pacificum, auetum-
que seculum post ferreum, & turbidum ducatui isti per
te inductum atque confirmatum. Taurus Europæus ve-
ctor, constantiam, grauitatem, & maturitatem. Castor
atq;

atq; Pollux inuolatam in amando & reamando legem,
quam iustus atq; gratus, in distribuendo & retribuendo
Eros exigit verus & Anteros. Cancer fergens, ardens,
& adustus, miram laborum tolerantiam. Leo cuius cor
instar inflammantis solis, latissimo radiorum ordine scin-
tillat, inuictissimum magnanimitatis vigorem, quo tur-
bas & bella ne mota superares, antequam mouerentur
oppressisti. Astrea, naturalis continentiae & castitatis
specimen. Libra quanto cuncta moderamine tum in a-
lienam, tum in propria persona gesseris. Scorpius con-
tracta cauda formidolosus, atq; vndique ramosa brachia
recuruans; fraudulentum atq; subdolorum temerita-
tem atq; audaciam quam, repressisti. Chiron superiore
parte tantum homo, quosdam è tuis populis, quos à bar-
barie & feritate in humanitatis veram speciem eueristi;
super plantatis pietatis, artium, atque musarum studiis.
Ægoceros in quo ab inferis partibus ad superna solis
curlus inflectitur, apertam ampliationem dominii, atque
amplius futuram exaltationem. Phrygius puer de Io-
nis cellariis tibi nectar effundens rationem adducit, qua
dignè Musæ tibi in templo famæ sacellum hoc extruse-
rint, ut pote numero beatissimorum numinum de vino
æternæ fruitionis participatum, adscripto. Pisces in
alta coeli parte constituti, ob eam causam, quia Veneré
atq; filium à Typhonis gigantis furore liberariat, ostend-
dunt celsitudinem tuam eadem ratione cœlestis incola-
tus esse participem, nam legem illam geminæ dilectio-
nis Euangelicam, ne temeraretur à sœuissimo atq; tru-
tulentissimo tyranno, intra proprios lares tranfugam

subiacentem admirabiles offerantur imagines Orion, Procrinis & Syrius canis, Lepus, Argonautis, Hydra, Corvus, Cratera, Centaurus, Lopus, Ara, Piscis Austrinus, Coetus, Eridanus, Corona. Vbi Corona (quam Veraniscum appellant) superbiam, & vanam ambitionem, Tyrannidemq; significat, Eridanus, profusam & indiscretam elargitionem seu prodigalitatem. Cætus immoderatam concupiscentiam. Piscis muram ignorantiam. Ara superstitionis cultum & idolatriam. Lopus rapacitatem, & sauitiam. Centaurus duplicitatem cordis & affectus. Cratera temulentiam, helluositatem & ebrietatem. Corvus loquacitatem & scurrilitatem. Hydra multiplicem mordacitatem, atque maledicentiam. Argonautis auaritiam, & fraudulentam usurpationem. Lepus pusillanimitatem, & luxum. Canes duo terras immodicis ignibus concoquentes, iram & inuidiam. Orion tempestosus & horribilis, crudelitatem atq; feritatem. Hisce significantur vicia, quæ non minore virtutum numero conculasti, subiecisti, domiuisti. Feritatem atque crudelitatem admirabili clementia. Iram & inuidiam pacientia & longanimitate. Detractionem, grauis eloquii maturitate. Loquacitatem circumspectissimo sermone. Helluositatem & ebrietatem, abstinentia & sobrietate. Duplicitatem cordis, veritate atq; sinceritate. Rapacitatem atq; sauitiam, mitissimo tractabilissimoq; ingenio. Superstitionem & idololatriam, religione atq; pietate. Mutam ignorantiam, sapientia atque doctrina. Immoderatam concupiscentiam, modo in affectibus temperandis. Rerum dilapidationem, parsimonia & frugalitatem. Superbum ambitionem atque tyrannidem, patriæ paternitate.

O felicem ergo, ô terq; quaterq; tanto fundatore
Julio

ion,
dra,
ultri-
m V-
nem;
indi-
s im-
oran-
upus
cor-
atem
Hy-
tiam;
nem.
erras
tria
rem.
nu-
tque
diam
; elo-
, ser-
& so-
tate.
noq;
atq;
tri-
ecti-

Iulio beatam Iuliam Academiam. Viue, egressere, vade,
incede, consiste, sede glorioſiſima inter oēs mundi aca-
demias. Augustiſſima, illuſtrissima, celiſſima Princeps,
principis filia, principum ſoror, & quam longo ordine il-
luſtriflorum neptorum manet catalogus ampliſſi-
mus. Quam generolē orta, quam magnificè educata,
quam glorioſe adoleſcis. Viue, & pro hoc funebri habi-
tu, quem ut portares digna effeſta es, pro lacrymis hiſce,
quas ſub titulo filiæ fundere meruisti, gaude etiam: in
ipſo inquam luctu gloriare; quia digniores pro ſimi-
tantoq; obieſto academia nulla fudit, vel fundet um-
quam. Fundator tuus, princeps tuus, dominus tuus, pa-
rens tuus tenet cœlū, de cœlo te respicit. Inde tibi ade-
rit. Ibi Deo optimo maximo votis oblatis (ut potè illi
gratiſſimus) quidquid pro te volet impetrabit
ille, qui in meliori ſtatu non eſt veriſi-
mle ut tibi poſſit eſte de-
terior.

D I X L

